

Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı fənni

Qrup 39A

Müəllim: Telman Sadıqov Cəfər oğlu

1.Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı elmi öyrənir

- A) **Təbii resurs potensialını**
- B) Təbii şəraiti
- C) Ərazi istehsal kompleksləri
- D) Təbii ərazi komplekslərini
- E) Təbii ehtiyatları

2.Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı elminin tədqiqat obyektlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyildir

- A) **sənaye obyektləri**
- B) təbii resurs potensialı
- C) təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqəsi
- D) təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi
- E) təbii şəraitin qiymətləndirilməsi

3.Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı elminin vəzifələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyildir

- A) **meşə emalının mərhələlərinin araşdırılması**
- B) təbiətdən səmərəli istifadə yolları
- C)resursların kompleks istifadəsi
- D)iqtisadiyyatın ekolojiləşdirilməsi
- E)təbiətdən istifadənin regional idarəetmə orqanları yaradılması

4.Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı elmi hansı elmlə qarşılıqlı sıx əlaqədə deyildir

- A) **Tarix**
- B) Ekologiya
- C) Coğrafiya
- D) İqtisadiyyat
- E) Biologiya

5.Təbii resurs potensialının öyrənilməsi hansı elmin predmetinə daxildir?

- A) **təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı**
- B) təbii resurs kompleksləri
- C) ərazi istehsal kompleksləri
- D) təbii resurs potensialı
- E)ərazi istehsal kompleksləri

6. Təbiəti mühafizə problemləri hansı səviyyədə və kompleksdə həll olunur ?

- A) **ekoloji-iqtisadi**
- B) təbii-ərazi
- C) təbii-texnolog
- D) iqtisadi rayon
- E) kosmik-astronomik

7.Aşağıdakılardan hansı təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı elminin tədqiqat obyektlərinə aid deyildir

- A) **elektroenergetika sənayesi**
- B) təbii şəraitin qiymətləndirilməsi
- C) təbii resurs potensialı
- D) təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi
- E) təbiətlə cəmiyyətin vəhdətliyi

8.Mikrosəviyyədə təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı özündə hansı sahələri birləşdirir ?

- A) **ekoloji xidmət,şöbə,sex**
- B) ekoloji lizinq,icarə
- C) ekoloji maliyyələşmə
- D)iqlim,torpaq,bitki
- E) təbii resurslar

9. Ətraf mühitə antropogen təsir necə baş verir ?

- A) insanlar B) heyvanlar C) quşlar D) bitkilər E) yadplanetlilər

10. Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı elminin tədqiqat istiqamətinə aiddir

- A) Təbiətdən istifadənin tənzimlənməsi B) Biosferin öyrənilməsi
C) Atmosferin tədqiqı D) Hidrosferin öyrənilməsi
E) Təbii resursların həcmninin hesablanması

11. Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı elminin praktiki aspektlərinə aid deyil

- A) Biosferin tədqiq edilməsi B) Təbii şəraitin qiymətləndirilməsi
C) Çirklənmə məsrəflərinin hesablanması D) Ekoloji proseslərə təsərrüfat mexanizmlərinin cəlbi
E) Təbii resursların iqtisadi qiymətləndirilməsi

12. Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatının global məqsədlərinə aiddir

- A) təbii sərvətlərdən səmərəli istifadə B) təbii resursların dövlət tənzimlənməsi
C) ekoloji lizinq D) ekoloji monitoring
E) təbii resursların regional idarəetməsi

13. Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı hansı elmlər qrupuna aiddir ?

- A) İqtisadiyyat B) Humanitar C) Dəqiq D) Tarix və coğrafiya E) Müstəqil

14. Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatının tətbiq etdiyi tədqiqat üsullarına aid deyil?

- A) elmilik B) dialektik balans C) normatik, kartoqrafik D) iqtisadi –riyazi E) sistem, statistik

15. Hazırda təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatında hansı sistemlər nəzəriyyəsi geniş yayılmışdır?

- A) ekoloji-iqtisadi B) siyasi-iqtisadi C) kartoqrafik D) metodoloji E) statistik

16. Ekoloji-iqtisadi məhdudiyyət hansıdır ?

- A) istismarın izn həddi B) tullantıların izn həddi
C) hidrosferin çirklənmə indeksi D) atmosferin çirklənmə indeksi
E) konsentrasiyanın izn həddi

17. Təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsinin ən əsas üsulu hansıdır?

- A) renta B) kapital C) icarə D) məsrəf E) gəlir

18. Maddi nemətlər istehsalında iştirak etmir?

- A) təbii şərait B) təbii ehtiyatlar C) sənaye D) kənd təsərrüfatı E) hasilat sənayesi

19. Təbii ehtiyatların həcminə nə təsir göstərir?

- A) istehsalın inkişafı B) ərazinin abadlaşması C) elmin inkişafı D) relyef E) iqlim

20. Təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsinə aid deyildir?

- A) həcmnin müəyyən edilməsi B) məsrəf üsulu C) renta D) balla qiymətləndirmə E) alternativ dəyərlər

21. Təbii ehtiyatlarsız mümkün deyildir?

- A) iqtisadi rayonlaşma B) istehsalın təmərküzləşməsi
C) istehsalın kooperativləşməsi D) maddi nemətlər istehsalı
E) ərazi istehsal kompleksləri

22. İstehsalın inkişafına təsir edən amillərdən biridir

- A) təbii ehtiyatlar B) ərazinin abadlaşması C) elmin inkişafı D) relyef E) iqlim

23. Təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsinə hansı aid deyil?

- A) elmin inkişafı B) renta C) məsrəf üsulu D) alternativ dəyərlər E) balla qiymətləndirmə

24. Qraflar üsulu nədir?

- A) təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi B) ekoloji məsrəflərin həcmi
C) subyektiv qiymətləndirmə D) icarə haqqı
E) əvəzetmə effekti

25. Təbii mühitə təsirin izn həddi norması (İHN) hansı sahələrə ayrılır ?

- A) sahəvi və regional B) təsirli və təsirsiz
C) baza və lokal D) kimyəvi və fiziki
E) maksimum və minimum

26. Təbiətlə cəmiyyət arasında əlaqənin 1-ci mərhələsi hansıdır?

- A) təbii ehtiyatların hasilatı B) təbii ehtiyatların emalı
C) əmək ehtiyatlarının mövcudluğu D) çay şəbəkəsi
E) iqlim göstəriciləri

27. Davamlı inkişafın göstəricisi?

- A) zəif və ciddi B) regional inkişaf
C) lokal inkişaf D) texnikanın tətbiqi
E) yeni texnologiyanın gətirilməsi

28. Ekoloji-iqtisadi tələb nədir?

- A) ekoloji həyatın mənəvi varlığı B) cəmiyyətlə təbiətin əlaqəsi
C) iqtisadi islahatlar D) iqtisadi maraq
E) ziddiyyətli anlayış

29. Konsentrasiyanın izn həddi bir birindən fərqlənir?

- A) dənizdə və atmosferdə B) torpaqların hamısında
C) bütün sulara D) bütün şəhərlərdə
E) ayrı-ayrı ölkələrdə

30. Ekoloji məhdudiyyət nə üçün lazımdır ?

- A) təbii ehtiyatların səmərəli istifadə və mühafizəsi B) sənayenin inkişaf etdirilməsi
C) iqtisadiyyatı inkişaf etdirmək üçün D) kənd təsərrüfatı üçün
E) torpağı genişləndirmək üçün

31.Azərbaycan Respublikasında orta radiasiya fonu nə qədərdir ?

A) 15-20 mkr/saat B) 5-10 mkr/saat C) 20-25 mkr/saat D) 30-40 mkr/saat E) 10 mkr/saat

32.Termik çirklənmə sulara neçə dərəcə ola bilər?

A) 5S B) 8 S C) 6 S D) 2 S E) 10 S

33.Cəmiyyət istehsal üçün ilkin xammalı haradan götürür?

A) təbiətdən B) hidrosferdən
C) atmosferdən D) elmin fəaliyyətindən
E) tədqiqatlardan

34.Ekoloji-iqtisadi maraqlar hansı səbəbdən yaranır?

A) təbiətlə cəmiyyətin əlaqəsindən B) təbii mühitin dəyişməsindən
C) istehsalın inkişafından D) cəmiyyətin vəziyyətindən
E) ekoloji tarazlığın pozulmasından

35.Ətraf mühit nədir?

A) obyektə təsir edən mühit B) sənaye qovşaqları və iqtisadi rayonlar
C) sənaye qovşaqları D) təbii ərazi və istehsal ərazi kompleksləri
E) iqtisadi rayonlar

36.Ekoloji iqtisadi sistemlərin hansı tərkib hissələri var?

A) təbii ərazi və ərazi istehsal kompleksləri B) məhəlli ərazi istehsal kompleksləri
C) sənaye qovşaqları D) sənaye qovşaqları və iqtisadi rayonlar
E) iqtisadi rayonlar

37.Ekoloji norma nədir ?

A) ətraf mühitin keyfiyyəti B) suyun çirklənməsi
C) atmosferin çirklənməsi D) meşələrin çirklənməsi
E) torpağın çirklənməsi

38.Təsərrüfat fəaliyyəti nəticəsində ətraf mühit hansı təsirə məruz qalır ?

A) fiziki ,kimyəvi bioloji və radioaktiv B) radioaktiv
C) eroziya D) denudasion
E) biokimyəvi

39.Ekoloji normalar lazımdır:

A) insanların ekoloji təhlükəsizliyi üçün B) təbii ehtiyatların qorunması üçün
C) körpülərin tikintisi üçün D) qoruqların yaradılması üçün
E) su elektrik stansiyalarının tikintisi üçün

40.Obyektə təsir edən mühit necə adlanır?

A) ətraf mühit B) sosial mühit C) sənaye qovşaqları D) iqlim mühiti E) infrastruktur

41. Təbii ərazi kompleksləri və ərazi istehsal kompleksləri nədir?

- A) ekoloji-iqtisadi sistemin tərkib hissələri
- B) iqtisadi rayonlar
- C) məhəlli ərazi istehsal kompleksləri
- D) sənaye qovşaqları
- E) sistem funksional komplekslər

42. İnsanların ekoloji təhlükəsizliyinə aid edilir?

- A) ekoloji normativlər
- B) ekoloji təhlükəsizlik
- C) texniki təhlükəsizlik
- D) iqtisadi təhlükəsizlik
- E) təbii mühitə təsir norması

43. Sənaye tullantıları ilə torpaq, su və atmosferin çirklənməsi nə ilə nəticələnir?

- A) istehsalın təbii mühitə təsiri ilə
- B) ETT əhatəli olması ilə
- C) milli maraqlar ilə
- D) təbii sərvətlərlə
- E) istehsalın

44. Cəmiyyətin inkişafının mühüm göstəricilərindən biridir ?

- A) ekoloji-iqtisadi maraqlar
- B) iqtisadi tələbat
- C) maksimum istehsal
- D) texnogen təsir
- E) sosial-iqtisadi göstərici

45. Atmosfer və hidrosferin çirklənmə indeksi neçə ekoloji –iqtisadi göstəricidən asılıdır?

- A) 5
- B) 3
- C) 6
- D) 2
- E) 8

46. Təbii ehtiyatlar bu istehsal sferasında iştirak edir?

- A) maddi nemətlər istehsalı
- B) sosial sahələr
- C) emal sahəsinin dərinləşməsi
- D) istehsalın təmərküzləşməsi
- E) istehsalın kooperasiyası

46. Maddi nemətlər istehsalında iştirak edir?

- A) təbii ehtiyatlar
- B) iqlim
- C) relyef
- D) havanın rütubəti
- E) atmosfer təzyiqi

47. Təbii ehtiyatların iqtisadi qiymətləndirilməsi nədir?

- A) təsərrüfat əhəmiyyətinin pulla ifadəsi
- B) dövlət tərəfindən tənzimlənmə
- C) ümumi iqtisadi qiymətləndirmə
- D) insanların maddi xidmətlərlə təmini
- E) elmi əsaslarla yerinə yetirilmə

48. İstehsalın yerdəyişməsinə təsir edən amildir?

- A) relyef
- B) iqlim
- C) atmosfer təzyiqi
- D) havanın rütubəti
- E) maddi nemətlər

49. Təbii ehtiyatların istismarı nədən asılıdır ?

- A) istehsalın inkişafından
- B) kooperasiyadan
- C) dünya okeanı səviyyəsindən
- D) təmərküzləşmədən
- E) kənd təsərrüfatının inkişafından

50. Alternativ dəyərlər nədir?

A) təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi

C) qraflar üsulu

E) həcm üsulu

B) çirklənmə dərəcəsinin hesablanması

D) keyfiyyətin həcm üsulu

51. Keyfiyyət normativi nədir?

A) təbiətə təsirin icazə verilən norması

C) təbiətin çirklənmə norması

E) çirklənmə norması

B) məhsulun keyfiyyəti

D) ekoloji təhlükəsizlik

52. Təbii ehtiyatların geoloji qiymətləndirilməsinə bu kateqoriyalar aiddir?

A) A,B,C

B) J,D,E

C) N,L,M

D) İ,B,J

E) N,B,A

53. Təbii resurs anlayışına aiddir?

A) insanların istifadə etdiyi ehtiyatlar

C) faydalı qazıntılar

E) sənaye müəssisələri

B) əmək ehtiyatları

D) müxtəlif texnoloji avadanlıqlar

54. İstehsalın yerləşməsinə təsir edən amildir?

A) təbii şərait

C) kooperativləşmə

E) elmin inkişafı

B) istehsalın təmərküzləşməsi

D) sistemləşmə

55. Təbii mühitin keyfiyyəti nədir?

A) yaşayışın təmin edici səviyyəsi

C) təbii resursların zənginliyi

E) mühitin təmizliyi

B) təbii mühitin sağlamlığı

D) ekoloji-iqtisadi səviyyə

56. Çirklənmədən dəyən zərər bu üsulla hesablanır?

A) birbaşa

B) dolayı

C) genetik

D) laboratoriya

E) təcrübə

57. Təsərrüfata dəyən zərər necə hesablanır?

A) təsərrüfat sahələrinə dəyən zərərlərin cəmi

C) nəqliyyata dəyən zərər

E) kənd təsərrüfatına dəyən zərər

B) sənayeyə dəyən zərər

D) sənaye və kənd təsərrüfatına dəyən zərərlərin cəmi

58. Torpağın dövriyyədən çıxmasından dəyən zərər asılı deyil?

A) torpağın münbitliyindən

C) çirkab suların həcmindən

E) suyun kimyəvi tərkibindən

B) su sərfindən

D) yağıntılarının tərkibindən

59. Ekoloji qiymətləndirmənin şərtlərindən biridir?

A) layihə sonu qərarlar

C) layihənin növü və miqyası

E) məlumatların toplanması

B) işin yerinə yetirilmə vaxtı

D) qiymətləndirmənin vacibliyi

60. Ekoloji qiymətləndirmədə iştirak edən tərəflərdən biridir?

- A) ictimaiyyət B) müəssisələr C) hüquqi şəxslər D) dünya təşkilatları E) hakimlər

61. Çirklənmədən dəyən zərər necə hesablanır?

- A) empirik B) dolayı C) tropik D) iqlim E) təcrübi

62. Ekoloji qiymətləndirmənin effektiv olması üçün nə vacibdir?

- A) alternativ variantın olması B) tədqiqatların aparılması
C) dövlətin qanunları D) müəssisə rəhbərliyinin rəyi
E) əhəlinin rəyi

63. Təbii resursların ekoloji-iqtisadi qiymətləndirilməsi nə üçün aparılır?

- A) iqtisadi maraqlar B) vəziyyətin proqnozlaşdırılması
C) fəaliyyətin maliyyələşməsi D) vəziyyətin aktuallığı
E) qiymətləndirilmə aparılmır

64. Təbii ehtiyat və şəraitin iqtisadi qiymətləndirilməsinə nə aiddir ?

- A) subyektiv qiymətləndirmə B) dəyər qiymətləri
C) ehtiyat qiymətləri D) aktual qiymətləndirmə
E) ödəniş qiymətləndirməsi

65. Çirklənməyə görə ödənişlərin həcmi nədən asılıdır ?

- A) zərərli maddələrin nisbi təhlükə əmsalından B) təbii mühafizə xərclərindən
C) mühitin ekoloji vəziyyətindən D) tullantıların izin həddindən
E) konsentrasiyanın izin həddindən

66. Təbii resurslardan istifadəyə görə ödənişə aid deyil?

- A) tullantıların həcminə görə ödəniş B) sudan istifadəyə görə ödəniş
C) torpaqdan istifadəyə görə vergi D) meşə gəlirləri
E) yerin təkindən istifadəyə görə

67. Torpağın çirklənməsinə görə ödənişin həcmi asılı deyil?

- A) müəssisələrin büdcəsi B) tullantıların həcmi
C) tullantıların tərkibi D) regionların ekoloji vəziyyəti
E) tullantıların nisbi təhlükə əmsalı

68. Təbii resurslardan istifadəyə görə ödənişin növlərindən deyil?

- A) atmosferin çirklənməsinə görə ödənişlər
B) mineral-xammal bazasının bərpasına görə ödənişlər
C) sənaye müəssisələri tərəfindən sudan istifadəyə görə ödənişlər
D) meşə gəlirləri
E) yerin təkindən istifadəyə görə ödəniş

69.Sudan istifadəyə görə ödəniş formalarından deyil?

- A) sudan istifadə həcminə görə vergilər
- B) su vergisi
- C) sudan istifadəyə görə lisenziya haqları
- D) doğru cavab yoxdur
- E) su obyektlərinin mühafizəsi və bərpasına görə ödəniş

70. Zərərli maddələrin nisbi təhlükə əmsalı nədən asılıdır?

- A) çirklənməyə görə ödənişlərin həcmindən
- B) təbii mühafizə xərclərindən
- C) mühitin ekoloji vəziyyətindən
- D) tullantıların izin həddindən
- E) konsentrasiyanın izin həddindən

71.Müəssisələrin büdcəsi ilə torpağın çirklənməsi arasında asılı qeyri müəyyəndir?

- A) ödənişin həcmi
- B) tullantıların həcmi
- C) tullantıların tərkibi
- D) tullantıların nisbi təhlükə əmsalından
- E) doğru cavab yoxdur

72.Aşağıdakılardan təbii ehtiyatlardan istifadəyə görə ödənişin üsullarına aid olmayan hansıdır?

- A) axtarışlar
- B) məsrəf
- C) renta
- D) təkrar istehsal və bərpa
- E) heç biri

73.Çirklənməyə görə ödənişlərin hesablanması metodikasına aid deyil?

- A) istifadə miqyasına görə
- B) tədbirlərin stimullaşdırılması
- C) ödənişin inqrediyentə görə təyini
- D) vahid metodun tətbiqi
- E) regional xüsusiyyətlər

74.Ətraf mühitin çirklənməsinə görə ödənişlərin perspektivlərinə aiddir ?

- A) hərbi əməliyyatlar
- B) tullanılan izin həddi
- C) ödənişin indeksasiyası
- D) köçürülmə ödənişləri
- E) bazar mexanizmlərinin tətbiqi

75 .Təbii resurslardan istifadəyə görə ödənişin növünə daxildir ?

- A) meşə gəlirləri
- B) ağac emalı
- C) bitkilərin müxtəlifliyi
- D) iqlim göstəriciləri
- E) potensial ehtiyatlar

76.Çirklənməyə görə ödənişlərin həcminə nə təsir göstərir?

- A) tullantıların həcmi
- B) tullantıların izin həddi
- C) fəal çirklənmə zolaqları
- D) təbii mühafizə xərcləri
- E) konsentrasiyanın izin həddi

77.Atmosferin çirklənməsinə görə ödənişlərin həcmi asılı deyil?

- A) müəssisənin ekoloji xərclərindən
- B) tullantıların həcmindən
- C) tullantıların tərkibindən
- D) inqredientlərin nisbi təhlükə əmsalından
- E)radionların ekoloji vəziyyətindən

78.Təbiətdən istifadənin ödənişliyinin məqsədi ?

A) təbii resurslardan səmərəli istifadə etmək

B) təbiətdən istifadəni tənzimləmək

C) doğru cavab yoxdur

D) təbiətdən istifadəni stimullaşdırmaq

E) təbiətdən istifadə tədbirlərini proqnozlaşdırmaq

79.Tullantıların həcmi nəyə təsir göstərir?

A) ödənişin həcminə

B) tullantıların izin həddi

C) təbii mühafizə xərcləri

D) fəal çirklənmə zolaqları

E) konsentrasiyanın izin həddi

80.Təbii resurslardan səmərəli istifadənin əsas məqsədi nədir?

A) təbiətdən istifadənin ödənişliliyini müəyyənləşdirmək

B) təbiətdən istifadəni tənzimləmək

C) təbiətdən istifadə tədbirlərini proqnozlaşdırmaq

D) təbiətdən istifadəni stimullaşdırmaq

E)doğru cavab yoxdur

81.Ətraf mühitin çirklənməsinə görə normaların tətbiqi ödənişlərin hesablanma metodikasının hansı prinsipinə aiddir?

A) heç bir prinsipə aid deyil

B) dialektik balans

C) normativ,kartoqrafik

D) iqtisadi –riyazi

E) sistem,statistik

82.Ətraf mühitin monitorinqi nədir ?

A) ətraf mühitin hazırkı vəziyyətinin qiymətləndirilməsi və onun dəyişməsi istiqamətinin proqnozlaşdırılması

B) ətraf mühitin qısamüddətli müşahidə sistemidir

C) demoqrafik proseslərə nəzarət sistemidir

D) ətraf mühitin dəyişilməsi istiqamətinin planlaşdırılması və proqnozlaşdırılmasıdır

E) ətraf mühitin hal-hazırkı vəziyyətinin qiymətləndirilməsi mexanizmlərindən biridir

83.Ekoloji monitorinqin vəzifələrinə aid deyil?

A) sənayenin inkişafına nəzarət

B) təbii mühitin fiziki halının qiymətləndirilməsi

C) antropogen təsirlərin qiymətləndirilməsi

D) antropogen təsir mənbələrinə nəzarət

E) antropogen amilin təsirindən ətraf mühitdə yaranan dəyişikliklərə

84.Monitorinqin obyekt dedikdə aşağıdakılardan hansılar nəzərdə tutulur?

A) atmosfer,yerüstü sular

B) ümumi nəzarət

C) monitorinqin qiymətləndirilməsi

D) baza monitorinqi

E) lokal monitorinq

85.Milli monitorinq sistemi dedikdə nə başa düşülür?

A) ölkə miqyasında aparılan monitorinq

B) beynəlxalq miqyasda aparılan monitorinq

C) bir neçə ölkədə aparılan monitorinq

D) materikdə aparılan monitorinq

E) şəhərdaxili aparılan monitorinq

86.Ekoloji ekspertiza nədir?

- A) siyasi və hüquqi xarakterli tədbirlər sistemi
C) siyasi və iqtisadi xarakterli tədbirlər sistemi
E) iqtisadi və hüquqi xarakterli tədbirlər sistemi
B) iqtisadi xarakterli tədbirlər sistemi
D) hüquqi və mənəvi xarakterli tədbirlər sistemi

87.Ekoloji ekspertiza hansı hallarda həyata keçirilə bilər?

- A) təsərrüfat layihələri reallaşdırılmazdan əvvəl
C) ekoloji fəlakət baş verdikdə
E) milli valyuta dəyərini itirdikdə
B) struktur dəyişiklikləri həyata keçirildikdə
D) iqtisadiyyatda böhran baş verdikdə

88.Monitorinqin təsir amili dedikdə nə başa düşülür ?

- A) müxtəlif çirkləndirici ,fiziki və kimyəvi təsir amilləri
C) heç biri
E) fiziki təsir amilləri
B) təbii təsir amilləri
D) müxtəlif çirkləndirici maddələr

89.Aşağıdakı cavablardan hansı doğrudur?

- A) ekoloji monitorinq sistemi konkret mənbələrin təbiətə təsiri ilə məşğul olur
B) yalnız kimyəvi çirkləndiricilərin təsiri ilə məşğul olur
C) təbii çirkləndirici mənbələrin təsiri ilə məşğul olur
D) insan orqanizmində gedən proseslərə nəzarət ilə məşğul olur
E) cavabların hamısı doğrudur

90.Ekoloji monitorinqin əsas prinsipləri hansılardır ?

- A) təhlükəsizlik, aşkarlıq, müstəqillik, komplekslik
C) peşəkarlıq, müstəqillik, aşkarlıq, enerjiyə qənaət
E) sistemlilik, statistiklik, imperativlik, aşkarlıq
B) müstəqillik, aşkarlıq, enerjiyə qənaət, risklilik
D) peşəkarlıq, imperativlik, aşkarlıq, səmərəlilik

91.Auditor xidməti haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunu nə vaxt qəbul olunmuşdur ?

- A) 1994
B) 1998
C) 1999
D) 2000
E) 2005

92.Ekoloji audit neçə mərhələdə aparılır ?

- A) 5
B) 4
C) 6
D) 3
E) 2

93. Aşağıdakılardan hansı düzgün cavabdır?

- A) ekoloji auditor mövcud qanunvericiliyə əsasən ekoloji auditor fəaliyyəti göstərmək hüququna malik hüquqi və ya fiziki şəxsdir.
B) ekoloji auditor ekoloji sahibkarlıqla məşğul olan fiziki və ya hüquqi şəxsdir.
C) ekoloji auditor ekoloji bazarı tənzimləyən hüquqi və ya fiziki şəxsdir.
D) ekoloji auditor ekoloji prosesi idarə edən fiziki və ya hüquqi şəxsdir.
E) ekoloji auditor ekoloji monitorinqi həyata keçirən fiziki və ya hüquqi şəxsdir

94.Ekoloji auditorun vəzifələrinə aid deyil?

- A) nəzarət obyekti üçün informasiya modelinin seçilməsi
B) müəssisədə vəziyyətin təhlili
C) dəyən zərərin aradan qaldırılması üçün təkliflərin hazırlanması
D) ətraf mühitə səmərəli təsir etmək üçün təklif və tövsiyələrin verilməsi

E) audit keçirən müəssisə və regionda istifadə olunan təhlükəli predmetlərdən istifadənin azaldılması

95 .Ekoloji audit hansı sahələrdə aparılır ?

- A) sosial müdafiə təşkilatları
- B) dövlət idarələri
- C) transmilli korporasiyalar
- D) regionlar
- E) bələdiyyələr

96.Azərbaycan Respublikasında” Ətraf Mühitin Mühafizəsi üzrə Milli Fəaliyyət Planı” neçənci ildən həyata keçirilir?

- A)1998
- B) 1997
- C) 1999
- D) 1996
- E)1995

97.Ekoloji-iqtisadi inkişafın proqnozlaşdırılmasında ən səmərəli üsul hansıdır?

- A) qraflar nəzəriyyəsi
- B) proqram məqsəd
- C) ekspert qiymətləndirilməsi
- D) anket sorğuları
- E) genetik –normativ üsullar

98.Təbiətdən istifadə problemlərinin həlli hansı halda səmərəli ola bilər?

- A) regional yanaşma tətbiq etdikdə
- B) maliyyə vəsaitinin həcmi artırıldıqda
- C) yeni texnologiya tətbiq etdikdə
- D) təbii ehtiyatlardan istifadə etmədikdə
- E) qlobal ekoloji problemləri həll etdikdə

99.Aşağıdakılardan hansı təbiətdən istifadəyə görə kompleks icazəyə aid deyil?

- A) təhlükəsiz xidmət və məhsullar
- B) ətraf mühitin çirklənməsinə görə ödəniş
- C) cərimə və sanksiyaların tətbiqi miqdarı
- D) təsərrüfat və digər fəaliyyətə tələblər
- E) təbii ehtiyatların saxlanması təşkili

100.Regional təsirlərlə təbiətdə baş verən hallarla hansı ekoloji monitorinq növü məşğul olur?

- A) baza
- B) lokal
- C) milli
- D)dünyəvi
- E) qlobal

101.Ətraf mühitə təsir edən fiziki proseslərə nəzarətdir?

- A) fiziki monitorinq
- B) bioloji monitorinq
- C) kimyəvi monitorinq
- D) coğrafi monitorinq
- E) lokal monitorinq

102 İqtisadi xarakterli ekoloji tədbirlər sistemi nədir?

- A) ekoloji ekspertiza
- B) siyasi ekspertiza
- C) normativ,kartografik
- D) iqtisadi –riyazi
- E) sistem,statistik

103.Ekoloji ekspertiza mexanizmineçə elementlə səciyyələnir?

- A) 3
- B) 2
- C) 5
- D) 10
- E) 6

104. Monitoring nələri öyrənir?

- A) ətraf mühitin hərtərəfli analizini
B) potensial ehtiyatları
C) iqlim göstəricilərini
D) əhalinin yerdəyişməsinə
E) maliyyə və vergi sistemini

105. Sel, vulkan, zəlzələ və s hansı monitoring sisteminə aid edilir ?

- A) fiziki
B) kimyəvi
C) məsafə
D) bioloji
E) lokal

106. Müəssisənin ekoloji pasportu hansı müddətə tərtib olunur?

- A) 1 il
B) 2 il
C) 3 il
D) 5 il
E) müddətsizdir

107. Müəssisənin ekoloji pasportu özündə nəyi əks etdirir?

- A) mühafizə tədbirlərinin vaxtı, xərcləri
B) mühafizə üçün işçi qüvvəsinin müəyyənliyi
C) təbii resursların istehlakı
D) təbii resursların müxtəlifliyi
E) ekoloji pasport olmur

108. Regional ekoloji monitoring sistemi nəyi nəzərdə tutur?

- A) hər hansı bir region daxilində monitoring
B) hər hansı bir ölkə daxilində monitoring
C) hər hansı şəhər daxilində monitoring
D) inzibati rayon daxilində monitoring
E) dünyada baş verən proseslərə nəzarət

109. Ekoloji audit sisteminin yaradılmasında iştirak etmir?

- A) təhsil müəssisələri
B) kommersiya bankları
C) yerli hakimiyyət orqanları
D) ekoloji fondlar
E) ekoloji banklar

110. Ekoloji proqnozlaşdırma nədir ?

- A) təbii resurs potensialının və təbii ehtiyatlara tələbatın qabaqcadan müəyyənləşdirilməsi
B) təbii ehtiyatların mövcud həcmnin normativlər əsasında qiymətləndirilməsi
C) ekoloji siyasətin qabaqcadan işlənilib hazırlanması
D) təbii ehtiyatlardan istifadənin idarə olunması
E) hava proqnozunun əvvəlcədən işlənilib hazırlanması

111. Müəssisələrin ekoloji pasportu nədir ?

- A) müəssisə ilə ətraf mühit arasında qarşılıqlı əlaqə və təsirin xüsusiyyətlərini əks etdirən sənəd
B) təsərrüfat və digər fəaliyyətlərə icazə verilən ekoloji tələblər
C) ətraf mühitin çirklənməsinə görə ödənişlərin miqdarı haqqında sənəd
D) cərimə sanksiyalarının şərtləri haqqında sənəd
E) tullantıların çirklənmələrinə izn hədləri haqqında sənəd

112. Monitoring sözünün mənası nədir?

- A) nəzər salmaq
B) öyrənmək
C) uzlaşdırmaq
D) çirklənməni azaltmaq
E) antropogen təsir

113. Tərəfləri qarşılıqlı qanəddici qərarlar qəbul etməyə yönəlmiş məsləhətləşmələr monitoringin hansı növünə aiddir?

- A) kompleks
B) fiziki
C) normativ
D) bioloji
E) statistik

114.Dövlətin əsas ekoloji funksiyalarına aiddir?

- A) təsərrüfat fəaliyyətinin ekoloji ekspertizası B) ekoloji təhsilin bir formasıdır
C) ekoloji maarifləndirmə vasitəsidir D) demoqrafik siyasətin tərkib hissəsidir
E) iqtisadi siyasətin əsasıdır

115.Təbii resurs potensialının və ona tələbatın dəyişilməsinin qabaqcadan müəyyənləşdirilməsi nədir?

- A) ekoloji proqnozlaşma B) ekoloji audit
C) ekoloji ekspertiza D) antropogen monitoring
E) fiziki monitoring

116.Müstəqillik prinsipini ekoloji fəaliyyətin hansı sahəsinə aiddir?

- A) ekoloji ekspertiza B) ekoloji tənzimləmə C) ekoloji audit D) ekoloji maraq E) ekoloji audit

117.Ekoloji risk konsepsiyası nədir ?

- A) insanlara mənfi təsirin minimuma endirilməsi B) insanlara təsir edən amillərin öyrənilməsi
C) layihələrin vaxtında hazırlanması D) tullantıların izn həddinin müəyyən edilməsi
E) müsbət konsepsiya yoxdur

118.Ekoloji auditorun xidməti hansı sahələrə ayrılır?

- A) müqavilə tələb edən və etməyən B) istehsalın səmərəli təşkili
C) audit siyasətinin öyrənilməsi D) ilkin və yekun xidmətlər
E) müəssisənin vəziyyətinin təhlili

119.Aşağıdakılardan hansı ekoloji auditə aid deyil?

- A) audit aparan qrupun formalaşması B) sifarişçi ilə müqavilə bağlanması
C) istehsal sahələrinin təşkil olunması D) ekoloji auditin vaxtının təyin olunması
E) ekoloji auditin məqsədlərinin müəyyənləşdirilməsi

120 .Uzunmüddətli proqnoz və planlaşdırma necə səciyyələnir?

- A) strateji B) siyasi C) iqtisadi D) elmi-tədqiqat E) sistem- statistik

121.Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatının hüquqi metodlarına aid deyil?

- A) fəal təsərrüfat bölgüsü B) məcburi göstəriş
C) təqdimat D) özünüidarənin məhdudlaşdırılması
E) icarə

122. Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatının hüquqi metodlarına aiddir?

- A) imperativ B) ərazi sahə quruluşu C) ödənişlilik D) komplekslilik E) nəzarət

123. Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatının tənzimləyici prinsiplərinə aid deyil?

- A) ödənişlilik B) qanunçuluq C) öncüllük D)planlaşdırma E)uyğunluq

124 . Ətraf mühitin mühafizəsinin iqtisadi metodlarına aiddir?

- A) subsidiyalar və limitlər B) komplekslik və qanunçuluq
C) plan və proqnozlaşdırma D) informativ və inzibati
E) hüquqi və qanunçuluq

125. Təbiətdən istifadənin ekoloji tənzimlənməsində iqtisadi mexanizmlər ilk növbədə nələrə qiymət qoyulması ilə bağlıdır?

- A) təbii ehtiyatlara B) əmək ehtiyatlarına C) istehsal sahələrinə D) iqlim şəraitinə E) təbii şəraitə

126. Ətraf mühitin tənzimlənməsinin iqtisadi metodlarına aiddir?

- A) limitlər sistemi B) maliyyə sistemi
C) kreditlər D) çirklənmə sistemi
E) dövlətlər arasında müqavilə

127. Təbii mühit hansı funskiyanı yerinə yetirir ?

- A) istehsalın maddi faktoru B) əhalinin maddi problemi
C) texnoloji istiqaməti D) maarifləndirmə
E) təbii şərait faktoru

128. Aşağıdakılardan hansı təbiəti mühafizə tədbirlərinə yönəldilən vəsaitin əsas mənbəyi hesab edilir?

- A) dövlət büdcəsi B) yerli büdcələr
C) kommersiya bankları D) nazirlik və komitə vəsaitləri
E) müəssisələrin öz vəsaitləri

129. İnkişaf etmiş ölkələrdə ümumi milli məhsulun (ÜMM) neçə faizi təbiəti mühafizə tədbirlərinə yönəldilir?

- A) 3 B) 2 C) 4 D) 6 E) 1,5

130. Ətraf mühitin mühafizəsi ictimai fondun maliyyələşmə mənbəyi hansıdır?

- A) əhalinin vəsaiti B) dövlət büdcəsi C) kommersiya bankı D) dünya bankı E) vergilər

131. Azərbaycanda ekoloji fond nə vaxt yaradılmışdır?

- A) 1990 B) 1989 C) 1991 D) 1995 E) 2000

132. Müəssisələrin ekoloji fondlarının vəsaitləri hansı istiqamətlərdə xərclənmir ?

- A) su mənbələrinin bioloji resurslarının artırılmasına B) kompensasiya hesablaşmasının aparılmasına
C) bankda depozit hesabda saxlanmasına D) təbiəti mühafizə işlərinə
E) texnoloji rekonstruksiyanın maliyyələşməsinə

133. Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı üzrə proqramların maliyyələşməsində hansı vəsait mənbə rolunu oynamır?

- A) əhalinin gəlirləri və təqaüdlər B) müxtəlif səviyyəli büdcələr
C) müəssisə və şirkətlərin vəsaiti D) büdcədən kənar fondların vəsaiti
E) sığorta fondlarının vəsaiti

134. Təbiətdən istifadənin tənzimlənməsinin hüquqi üsullarına aiddir?

A) imperativ B) ərazi sahə quruluşu C) ödənişlilik D) komplekslilik E) nəzarət

135. Ətraf mühitin çirklənməsinə görə xərclərin ekoloji fondların ümumi xərclərində çəkisi nə qədərdir ?

A) 80-85 B) 50-55 C) 10-12 D) 40-45 E) 20-30

136. Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatının tənzimləyici metodları içərisində daha çox hansı tətbiq olunur?

A) birbaşa B) daimi C) müvəqqəti D) xüsusi E) bioloji

137. Ekoloji menecmentə aiddir?

A) strateji menecment B) təbii menecment
C) dəyişən menecment D) adi menecment
E) xüsusi menecment

138. Ekoloji menecmentin neçə funksiyası vardır?

A) 3 B) 2 C) 5 D) 7 E) 8

139. Təbiətdən istifadənin idarə edilməsinin üsullarına aiddir?

A) qeyri-fiskal B) iqtisadi C) inzibati D) ekoloji-normativ E) nəzarət

140. Subsidya nədir ?

A) dövlət tərəfindən maddi yardım B) güzəştlər
C) kredit D) xüsusi vəsait
E) bank yatırımları

141. Ekoloji ssudalar nə üçün verilir ?

A) təbiəti mühafizə B) biznes qurmaq C) monitoring keçirtmək D) bank faizləri E) verilmir

142. Təbiətdən istifadəyə görə lisenziyaların verilməsinə aiddir?

A) xüsusi icazə sənədləri B) dövlət yardımı
C) könüllü yardım D) təbiəti mühafizə vəsaiti
E) biosferin qorunması

143. Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatının mexanizmlərinə daxil deyil ?

A) təbii ehtiyatlardan istifadə hüququ B) ətraf mühitin çirklənməsinə görə ödəniş
C) ekoloji fondlar D) ekoloji proqramlar
E) ekoloji sığorta

144. Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatının iqtisadi mexanizmlərinə aiddir?

A) təbii ehtiyatlar bazarının yaradılması B) texnoloji bazarın yaradılması
C) ekoloji maariflənmə D) iqtisadi istiqamətin formalaşması
E) ekoloji mədəniyyət

145. Təbiəti mühafizə tədbirlərinin əsas mənbəyi hansıdır ?

- A) dövlət büdcəsi B) köçürülmüş vəsaitlər C) şəxsi vəsaitlər D) banklar E) kreditlər

146. Azərbaycanda neçənci ildə ekoloji fond yaradılmışdır?

- A) 1990 B) 1995 C) 2000 D) 2003 E) 2005

147. Müəssisənin ekoloji fondları harada toplanır?

- A) bankda xüsusi hesab kimi B) faizli əmanət kimi
C) sığorta tarifləri D) xidmət bazasının vəsaiti
E) belə mənbə yoxdur

148. Ekoloji menecment nədir ?

- A) təbii resurslardan istifadədə ekoloji-iqtisadi problemlərin idarə olunması
B) cəmiyyətin idarə olunmasının xüsusi bir sahəsi
C) təbiətdən istifadə tədbirlərinin uçotu və nəzarəti
D) faydalı qazıntıların hasilatı, emalı və istifadəsi
E) təsərrüfatın inkişafı və planlaşdırılmasının təmin edilməsi

149. Təbiəti mühafizə tədbirlərinin maliyyələşdirilməsi hansı vəsaitin hesabınadır ?

- A) büdcədən kənar fondlar B) cərimələr
C) müxtəlif tədbirlər D) yerli büdcələr
E) vəsait ayrılır

150. Ekoloji fondun neçə faizi yerli əhəmiyyətli təbiəti mühafizə tədbirlərinə yönəldilir?

- A) 60 B) 40 C) 20 D) 10-15 E) 15-20

151. Bazar tədqiqatlarında istifadə olunan informasiya növləri?

- A) ümumi, xüsusi və informasiya B) müəssisə, firma və təşkilat
C) sahə, birlik və kommərasiya D) iqtisadi, hüquqi və xüsusi
E) doğru cavab yoxdur

152. Ekoloji biznesə aiddir?

- A) ekoloji sahibkarlıq B) ekoloji marketing
C) idarəetmə D) ekoloji lizing
E) ekoloji menecment

153. Təbiətdən istifadənin tənzimlənməsi fəaliyyətini həyata keçirən başlıca inzibati orqanlara aiddir?

- A) Ekologiya və təbii sərvətlər nazirliyi B) Ədliyyə nazirliyi
C) Fövqəladə hallar nazirliyi D) Gömrük komitəsi
E) Hesablama palatası

154. Təbiətdən istifadənin regional problemləri üçün bu cəhət səciyyəvidir?

- A) yüksək kapital tutumu B) kompleks maliyyələşmə
C) proqnozlaşdırma D) kəmiyyət problemləri
E) varianın seçilməyi

155. Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatının hüquqi metodlarına aiddir?

- A) **imperativ** B) ərazi sahə quruluşu C) ödənişlilik D) komplekslilik E) nəzarət

156. Ekoloji sığortanın prinsiplərinə aiddir?

- A) **üçüncü tərəfə dəyən zərərin maksimum ödənilməsi** B) iki tərəfin müqaviləsinin pozulması
C) ölkənin sığortalı olması və təminatı D) sığorta şirkətinin məsuliyyəti
E) sığorta haqqının hissə hissə ödənilməsi

157 .Ekoloji sığorta ödənişləri hansı yolla hesablanır?

- A) **müəssisənin dövryyəsinin tarif əmsalına hasili ilə** B) tarif əmsalının illik miqdarı ilə
C) müəssisənin illik istehsal gücü ilə D) əldə olunan gəlirin miqdarı ilə
E) maliyyə qanunları ilə

158.Normadan artıq təbiətdən istifadəyə və çirklənməyə görə köçürmələrə daxil deyil ?

- A) **ekoloji sığorta tarifi**nin həcmi
B) sığorta təminatının ödənilməsi üçün ehtiyat fonda köçürmələr
C) sığortaçının normativ gəliri
D) sığorta təşkilatının məsrəflərinin ödənilməsi
E) sığorta hadisələrinin qarşısının alınmasının maliyyələşməsi fonduna köçürmələr

159. Rentinq nədir ?

- A) **bir ilə qədərki əməliyyat** B) bir neçə günlük əməliyyat
C) bir neçə həftəlik əməliyyat D) əməliyyatlar silsiləsi
E) uzunmüddətli əməliyyat

160 .Ekoloji böhran ,fəlakət və bədbəxt hadisələr vaxtı müxtəlif sahələrə dəyən sosial iqtisadi zərərin ödənilməsi nəyin yaranmasına imkan verir?

- A) **ekoloji sığorta fondlarının** B) təsərrüfat layihələrinin maliyyələşdirilməsi
C) yeni texnologiyaların alınması D) sənaye müəssisələrinin tikilməsi
E) suvarma kanallarının çəkilməsi

161. Ekoloji sığorta kimi müəyyən olunan sığorta qiyməti necə müəyyən olunur?

- A) **müəssisənin illik dövryyəsinin həcmi** B) müəssisənin illik məsrəfləri
C) müəssisənin istehsal həcmi D) ekoloji sığorta vəsaitinin mənbəyi
E) ekoloji banklarda vəsaitin vəziyyəti

162.Maliyyə lizinində avadanlıqlar neçə il müddətinə icarəyə verilir?

- A) **5-10-20 il** B) 2-3-5 il C) 3-5-6 il D)5-7 il E) 10-15 il

163.Ekoloji fondların formalaşma mənbələri hansıdır?

- A) **təsərrüfat fəaliyyətinin gəliri** B) kredit faizləri
C) xarici investisiyalar D) ekologiya proqramlarının tərtibi
E) dotasiyalar

164. Ekoloji qəza və fəlakətlərin sayının artması nə ilə nəticələnir?

- A) iqtisadi zərər artır
- B) mənfəət artır
- C) sığorta halları azalır
- D) sosial vəziyyət yaxşılaşır
- E) əmlak korlanır

165. İki şəxsdən ibarət olan lizinq necə adlanır?

- A) klassik
- B) hüquqi
- C) yurisdik
- D) obyektiv
- E) operativ

166. Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatın idarə olunması üsullarıdır ?

- A) qeyri-fiskal, dövlət gəlirləri, məsrəfləri
- B) fiskal, hüquqi, qeyri hüquqi
- C) gəlir və məsrəflər, hüquqi
- D) hüquqi təminat və məsrəf
- E) mənfəət zərər, pul axını

167. Ekoloji subsidiyalar

- A) müəssisələrə müvəqqəti və qaytarılmadan verilən dövlət yardımıdır
- B) müəssisələrə verilən faizli kreditlərdir
- C) əhalinin topladığı maddi pul yardımlarıdır
- D) təbiəti mühafizə tədbirlərinin həyata keçirilməsi üçün verilən qrantlardır
- E) müəssisə gəlirlərindən ayrılmalardır

168. Təbiətdən kompleks istifadə lisenziyası müəyyən etmir

- A) məsuliyyət həddini
- B) çirklənmə həddini
- C) ciddi ekoloji tələbləri
- D) ekoloji məhdudiyyəti
- E) təbii ehtiyatlardan istifadənin istismar həddini

169. Ekoloji sertifikatlaşma həyata keçirilir

- A) icbari, könüllü
- B) məcburi, razılıqla
- C) istehlak, uyğunluq
- D) məqsədli, məcburi
- E) sağlamlıq, icbari

170 . Dövlət ekoloji sertifikatlaşdırma sisteminin formalaşdırılmasına lazım deyildir

- A) təhlükəsiz tullantılar
- B) elmi araşdırmalar
- C) obyektin təmizliyi
- D) standardın forması
- E) icbari təmizlik

171. Azərbaycan Respublikasında ekoloji hüququn mənbələrinə aid deyil ?

- A) regional ekoloji təşkilatların qərarları
- B) Azərbaycan Respublikasının konsitutsiyası
- C) Azərbaycan Respublikasının qanunları
- D) Nazirlər kabinetinin qərar və sərəncamları
- E) Azərbaycanın qoşulduğu beynəlxalq müqavilələr

172. Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatının hüquqi metodlarına aiddir?

- A) imperativ
- B) ərazi sahə quruluşu
- C) ödənişlilik
- D) komplekslilik
- E) nəzarət

173. Azərbaycanda təbiəti mühafizə sahəsindəki fəaliyyətin lisenziyalaşdırılması haqqında fərman neçənci ildə verlmışdir?

- A) 2000-ci ildə
- B) 1995-ci ildə
- C) 1996-cı ildə
- D) 1997-ci ildə
- E) 1998-ci ildə

174. Azərbaycanca təsərrüfat sahələri içərisində ətraf mühitə çox təsir göstərən sahə hansıdır?

- A) sənaye B) nəqliyyat C) kənd təsərrüfatı D) səhiyyə E) mənzil-kommunal

175. Şəhərlərin özünəməxsus ekoloji xüsusiyyətlərinə aiddir?

- A) su dövrünün tamamilə pozulmuş olması B) smog hadisələrinin tez tez baş verməsi
C) ətrafa nisbətən az yağıntının düşməsi D) şəhərlərə az suyun işlədilməsi
E) şəhər mühiti seçilir

176. Şəhərlərdə yaranan smog tiplərindən deyil?

- A) Tokio smogu B) London smogu
C) Alyaska smogu D) Los Anceles smogu
E) Los Anceles və Alyaska smogu

177. London smogu adlanır?

- A) rütubətli B) buzlu C) tozlu D) fotokimyəvi E) kimyəvi

178. Şəhərlərin istehsalat zonalarından deyil?

- A) xüsusi təyinat B) sənaye zonası
C) sanitariya qoruyucu zonalar D) kommunal zonalar
E) mühəndis və nəqliyyat

179. Təbiətdən istifadə sahəsində beynəlxalq əməkdaşlıq prinsiplərindən deyildir?

- A) kənd təsərrüfatında kimyalaşdırmanın genişləndirilməsi
B) bərpa olunmayan resurslardan kompleks istifadə
C) təbii ekosistemlərin qorunması sahəsində əməkdaşlıq
D) ölkələrin öz ərazilərindəki resurslardan istifadə hüququ
E) təbii resursların gələcək nəsillər üçün qorunması

180. BMT nin “Ətraf mühit məsələsi “ konfransı neçənci ildə keçirilmişdir?

- A) 1972-ci ildə B) 1980-ci ildə C) 1970-ci ildə D) 1974-cü ildə E) 1976-cı ildə

181. Təbiətdən istifadənin və ətraf mühitin mühafizəsinin tənzimləmə metodları aşağıdakılardır:

- A) imperativ, iqtisadi, inzibati-hüquqi metoduna B) komplekslik, öncüllük, planlaşdırma metoduna
C) balans sistem yanaşma metoduna D) hüquqi və qeyri-hüquqi metoduna
E) iqtisadi-riyazi, statistik, inzibati metoduna

182. Ətraf mühit üzrə BMT proqramı adlanır:

- A) YUNEP B) UNİDO C) MAQATE D) YUNESKO E) FAO

183. «Ətraf mühit və inkişaf» mövzusu üzrə BMT konfransı keçirilmişdir:

- A) 1992 B) 2005 C) 2002 D) 1999 E) 1972

184. Təbii mühitin beynəlxalq hüquqi mühafizəsi obyektləri kateqoriyasına aiddir:

- A) ayrı-ayrı dövlətlərin yurisdiksiyasına daxil olmayan
B) dövlətin qüdrətini əks etdirən
C) dövlətin ümumi mənafeyinə müdafiə edən
D) dövlətin daxili səlahiyyətinə aid olan
E) əhalinin mənafeyini müdafiə edən

185. Təbii komponentlər (ünsürlər) hansılardır?

- A) Torpaq, su, hava, günəş enerjisi
B) Təbii ehtiyatlar, şərait
C) Ot, bitki və heyvanat aləmi.
D) Hidrosfer, Biosfer
E) Biosfer, Litosfer

186. Uçan qurğularla aparılan tədqiqat metodudur?

- A) kosmik
B) kartoqrafik
C) dialektik
D) tarixi
E) normativ

187. Təbii resursların qiymətləndirilməsi, regionlarda təbii hadisələrin proqnozunun verilməsi, təbiətin qorunması tədbirləri, təbii resursların istehlakı və s. hansı metodlarla hesablanır?

- A) kartoqrafiya
B) kosmik
C) normativ
D) sistemli yanaşma
E) tarixi

188. Təbiətdən istifadədə xərclərin hesablanması, təbii resursların iqtisadi qiymətləndirilməsi, çirklənmədən dəyən iqtisadi ziyanı müəyyən edən metod:

- A) iqtisadi-riyazı modelləşdirmə
B) tarixi
C) dialektik
D) normativ
E) kosmik

189. Təbiətə antropogen təsirlərin mümkün ola bilən obyektiv sərhəddini müəyyən edən metod hansıdır?

- A) normativ
B) tarixi
C) kartoqrafik
D) modelləşdirmə
E) kosmik

190. Ekoloji iqtisadi sistemlərin hansı tərkib hissələri var?

- A) Təbii ərazi kompleksləri və ərazi istehsal kompleksləri
B) Sənaye qovşaqları.
C) İqtisadi rayonlar
D) Sənaye qovşaqları və iqtisadi rayonlar.
E) Məhəlli ərazi istehsal kompleksləri

191. Təbiətin mühafizəsi hansı tədqiqat obyektinə aiddir?

- A) təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatına
B) günəş enerjisi
C) hidrosfer
D) atmosfer
E) litosfer

192. Təbii resursların kadastrı nədir?

- A) təbii resursların miqdar və keyfiyyətləri haqqındakı məlumatları sistemləşdirmək və qiymətləndirməkdir
B) təbii resurs və hadisələrin ekspertizası və monitorinqidir.
C) təbii resurs potensialından istifadədir
D) resursların sosial-iqtisadi problemlərinin həllində təbii sərvətlərdən kompleks istifadə üsuludur
E) təbii obyektlərin hüquqi, qeyri hüquqi və layihə simeta sənədlər toplusudur

193. Kadastr qiymətləndirilməsi ilə qiymətləndirilmir:

- A) Neft
B) Meşə
C) Torpaq
D) Torpaq, su, meşə
E) Su

194. Kadastr qiymətləndirməsi aiddir:

- A) Torpaq, su, meşəyə B) Neftə C) Əlvan metal filizlərinə D) Dəmir filizinə E) Təbii qaza

195. Təbii ehtiyatlar alınır:

- A) Təbii ünsürlərdən B) Təbii amillərdən
C) Hidrosferdən D) Atmosferdən
E) Günəş enerjisindən

196. Ekoloji-iqtisadi məhdudiyyət hansıdır?

- A) İstismarın izn həddi (İİH) B) Tullantıların izn həddi (TİH)
C) Konsentrasiyanın izn həddi (KİH) D) Hidrosferin çirklənmə indeksi (HÇİ)
E) Atmosferin çirklənmə indeksi (AÇİ)

197. Ətraf mühitin çirkləndiyi sahə:

- A) ərəzi B) xalq təsərrüfatı C) istehlak D) istehsal E) cəmiyyət

198. Fiziki, kimyəvi, bioloji və radioaktiv çirklənmələr nədir?

- A) təsərrüfat fəaliyyəti B) Meşələr
C) Heyvanlar D) İnsanlar
E) Başqa planetlərdən gəlmələr

199. Elektromaqnit sahəsi nələr vasitəsilə yarana bilər?

- A) mobil telefonlar B) radioaktiv şüalanma C) səs-küy D) exo E) radio dalğaları

200. Desibel hansı çirklənmənin vahididir?

- A) səs-küy B) maye tullantı C) toz tullantıları D) sürət vahididir E) bərk tullantı